

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Seuratoimijat fiksun liikkumisen kirittäjinä Naantalissa ja Raisiossa 4.7.2025

Avustuksen saaja	Valonia / Varsinais-Suomen liitto - Egentliga Finlands förbund	
Osallistujat	Valonia, Raision kaupunki, Naantalin kaupunki	
Aikataulu	1.3.2025	28.2.2025
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	<p>Hankkeen päätavoitteena oli kehittää ja kokeilla konkreettisia toimintamalleja, jotka parantavat lasten ja nuorten harrastusmatkojen turvallisuutta ja tukevat kestävästä liikkumisesta. Näin vastattiin liikenneturvallisuuden, hyvinvoinnin ja ympäristötavoitteiden haasteisiin paikallisella tasolla.</p> <p>Hanke keskittyi Naantalin ja Raision kaupunkien harrastusmatkojen liikenneturvallisuuden ja kestävämpien liikkumistapojen edistämiseksi luomalla yhteistyön toimintamalli. Keskeiset toimenpiteet keskittyvät lasten ja nuorten liikkumisen lisäämiseen kestäväällä ja turvallisella tavalla. Toimenpiteet on jaoteltu kokonaisuuksiin TP 1-4.</p> <p>TP 1 Aktiivinen viestintä ja kohderyhmien sitouttaminen hankkeen teemisiin.</p> <p>TP2 Turvallisten liikkumismallien luominen ja testaaminen.</p> <p>TP 3 Turvallisuuskatselmukset</p> <p>TP 4 Kampanjointi, nuorten kannustaminen ja liikennetaitojen opettaminen osana arkea. Alkulämmöt treenimatalla -kampanja.</p> <p>TP 1 aloitettiin jo keväällä 2025 ja se jatkui läpi hankekauden. TP:t 2-4 toteutettiin elokuun 2025 ja helmikuun 2026 välillä.</p> <p>Hankkeen kohderyhmänä ovat olleet lapset ja nuoret perheineen, sekä Raision ja Naantalin urheiluseurat. Kestävämpään liikkumiseen kannustaminen toteutui perheiden, seurojen ja kaupunkien parantuneen yhteistyön ja innostamisen kautta.</p>	
Ennakoitu tulos	<p>Hankkeella voi olla välittömiä vaikutuksia lasten ja nuorten harrastusmatkojen turvallisuuteen. Yksityisautoilun väheneminen tekee harrastuspaikkojen ympäristöstä turvallisemman jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Lisäksi lapset ja nuoret oppivat uusia tapoja liikkua, mikä kehittää myös pitkässä juoksussa heidän liikennetaitojaan. Samalla arkiliikunta lisääntyy, mikä edistää heidän hyvinvointiaan ja terveyttään.</p> <p>Hankkeen kokemukset ja toimintamallit jäävät kuntien käyttöön, ja niitä voidaan hyödyntää myös valtakunnallisesti. Modulaarinen viestintä- ja kannustuskampanja on helposti toisinnettavissa toisissa kunnissa ja kaupungeissa. Hankkeen oppeja hyödyntävät perheet omaksuvat kestävämpiä liikkumistapoja, mikä vähentää liikenteen päästöjä ja edistää</p>	

	kestävämpää liikkumiskulttuuria. Nuorten liikenneturvallisuusosaaminen paranee, mikä lisää heidän itsenäisyyttään ja itsevarmuuttaan. Vaikutukset voivat ulottua myös muille elämän osa-alueille. Lisäksi yhteisöllisyyden vahvistuminen seurojen ja perheiden välillä kasvattaa sosiaalista pääomaa ja paikallisyhteisön toimintakykyä, mikä on tärkeää esimerkiksi kriisitilanteissa.
Lisätietoja hankkeesta	Eetu Sonck, eetu.sonck@valonia.fi Seuratoimijat fiksun liikkumisen kirittäjinä Naantalissa ja Raisiossa - Valonia

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Hankkeen kokemukset ja toimintamallit jäävät kuntien käyttöön, ja niitä voidaan hyödyntää myös valtakunnallisesti. Modulaarinen viestintä- ja kannustuskampanja on helposti toisinnettavissa toisissa kunnissa ja kaupungeissa.</p> <p>Seuratoimijat fiksun liikkumisen kirittäjinä Naantalissa ja Raisiossa - hankkeen hankesivu löytyy Valonian verkkosivuilta.</p> <p>Hankkeen opit on koottu Valonian verkkosivuille Fiksumpi treenimatka - materiaalipaketiksi Sivulta löydät ohjeet ja materiaalit fiksumpien treenimatkojen kehittämiseen kunnassa tai urheiluseurassa.</p>
Miten tavoitteet toteutuivat?	<p>Hankkeen tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Kaikki toimenpidekokonaisuudet on toteutettu suunnitellusti. Toimenpiteet ovat osaltaan parantaneet lasten ja nuorten harrastusmatkojen turvallisuutta ja kestäväää liikumista. Hanke on syventänyt kaupunkien ja seurojen välistä yhteistyötä sekä luonut kiinnostusta ja konkreettisia suunnitelmia liikenneturvallisuuden parantamiseksi harrastusmatkoilla. Hanke on tavoittanut laajasti seuroja, joukkueita ja harrastajia lisäten kestävin kulkutavoin toteutettuja treenimatkoja ja tuoden harrastusmatkojen kehittämisen osaksi kaupunkien ja seurojen toimintaa. Myös alueelliset ja valtakunnalliset liikenneturvallisuuden asiantuntijat, Liikenneturva, Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Pyöräilykuntien verkosto ry., olivat sitoutuneita hankkeen toimenpiteisiin osallistuen toimenpiteisiin kuten katselmuksiin ja sidosryhmätilaisuuksiin.</p>
Arvio hankkeen vaikutuksista	<p>Arvioimme hankkeella olleen niin välittömiä, kuin pitkänkin aikavälin vaikutuksia lasten ja nuorten harrastusmatkojen turvallisuuteen. Haastekampanja on kannustanut yksittäisten harrastajien kyyditsemisen vähentämiseen ja kimppekyyteihin siirtymiseen. Näin yksityisautoilun vähentäminen tekee harrastuspaikkojen ympäristöstä turvallisemman muilla tavoin harrastuksiin saapuville, kuten jalankulkijoille ja pyöräilijöille. Lisäksi lapset ja nuoret ovat itsenäistyneet liikkujina, mikä kehittää myös heidän liikennetaitojaan turvallisuutta parantaen. Samalla arkiliikunta on lisääntynyt, mikä edistää heidän hyvinvointiaan ja terveyttään. Parhaassa tapauksessa lihavoimin treeneihin kulkemisesta syntyy pitkälle elämään kantava tapa, joka pienentää kynnystä kestävään liikkumiseen myös aikuisuudessa.</p>

Liikuntapaikkojen turvallisuuskatselmuksia ovat tuoneet relevanttia tietoa suoraan kaupungin liikennejärjestelyistä ja niiden turvallisuudesta vastaavien tahojen pöydälle. Katselmuksien koosteet ovat helposti tulkittavia toimenpide-ehdotuksia liikuntapaikkojen turvallisuuden parantamiseksi. Raision kaupunki on ottanut Kerttulan liikuntakeskuksen turvallisuuden kehittämisen tosissaan katselmuksen perusteella ja suunnittelevat liikenneturvallisuutta parantavia toimia alueelle.

Fiksumpi treenimatka -kampanja oli käynnissä molemmissa kaupungeissa 15.9.-31.10.2025. Fiksuilla kulkutavoilla tehdyistä treenimatkoista kerättiin suoritusmerkintöjä, joiden kerryttäminen kasvatti sekä yksittäisen harrastajan, että hänen joukkueensa pottia. Pisteitä saattoi kerätä kolmessa eri suoritustyyppissä: lihavoimin, kimppakyydeillä ja julkisilla. Parhaiten menestyneet yksilöt ja joukkueet palkittiin lahjakortein. Suorituksia saatiin yhteensä kahdeksalta joukkueelta kahdesta seurasta. Yhteensä 84 harrastajaa jätti suorituslomakkeensa ja fiksuja treenimatkoja kertyi kampanjan aikana huikeat 2202 kappaletta. Näistä matkoista lihavoimin suoritettiin 810 kappaletta, kimppakyydeillä 1390 kappaletta ja julkisilla 54 kappaletta.

Kampanja oli osallistujien keskuudessa suosittu ja kannusti nuoria fiksumpiin treenimatkoihin samalla joukkuehenkeä nostattaen. Haaste lisäsi myös harrastajien sosiaalista vuorovaikutusta treenien ulkopuolella tavalla, joka ei tavallisesti olisi toteutunut. Kampanjan palautekyselyn perusteella hanke on herättänyt harrastajien perheitä ja valmentajia ajattelemaan harrastusmatkan turvallisuutta ja mahdollisia vaihtoehtoja autolla kuljettamisen tilalle tavalla, jota ei olisi tapahtunut ilman kohdistettua viestintää. Samalla kyselyn tulokset ovat tuoneet kaupungeille ainutlaatuisen näkymän harrastajien ja heidän perheidensä kokemuksiin harrastusmatkoista. Tämä ymmärrys parantaa kaupunkien valmiutta toteuttaa tehokkaita toimia liikkumisen turvallisuuden ja kestäväyyden parantamiseksi.

Kimppakyytikokeiluun liittyvään kyselyyn perusteella kokeiluun osallistuminen oli laajaa: 83 % perheistä osallistui sekä kuljettajana että kyytien käyttäjänä. Tämä kertoo vahvasta sitoutumisesta ja tasapuolisesta vastuunjaosta perheissä. Kokeilun käytännön toteutus sujui hyvin ja se tuotti toivotun vaikutuksen. Suurimmalla osalla (82 %) vastaajista ei ollut vaikeuksia kyytien sopimisessa ja 64 % perheistä lisäsi kimppakyytien käyttöä kokeilun myötä. Noin kolmasosa vastaajista oli jo aiemmin suosinnut kimppakyytejä, joten heidän osaltaan kyytien määrä ei lisääntynyt. Vajaa viidennes kyselyyn vastanneita kuitenkin raportoi järjestelyissä haasteita, jotka liittyivät lähinnä vastavuoroisuuteen sekä moniharrastajaperheiden muiden lapsien harrastusaikatauluihin. Kehitysideoina mainittiin, että kimppakyytiryhmien muodostaminen olisi hyvä ottaa käytänteisiin esimerkiksi jo joukkueiden vanhempainilloissa ja myös koko seuran osalta. Violetta-joukkue voisi toimia esimerkkinä ja jakaa kokemuksiaan toisille joukkueille.

Hankkeen kokemukset ja toimintamallit jäävät kuntien käyttöön, ja niitä voidaan hyödyntää myös valtakunnallisesti. Modulaarinen viestintä- ja kannustuskampanja on helposti toisinnettavissa toisissa kunnissa ja kaupungeissa. Hankkeen oppeja hyödyntävät perheet omaksuvat kestävämpiä liikkumistapoja, mikä vähentää liikenteen päästöjä ja edistää kestävämpää liikkumiskulttuuria. Nuorten liikenneturvallisuusosaaminen paranee, mikä lisää heidän itsenäisyyttään ja itsevarmuuttaan. Vaikutukset voivat ulottua myös muille elämän osa-alueille. Lisäksi yhteisöllisyyden vahvistuminen seurojen ja perheiden välillä kasvattaa sosiaalista

	pääomaa ja paikallisyhteisön toimintakykyä, mikä on tärkeää esimerkiksi kriisitilanteissa.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Hankkeen tuloksia on määrä käsitellä esimerkiksi Raision seuraparlamentissa syksyllä 2026, mutta hankkeen aikana olisi voinut vielä järjestelmällisemmin käydä kuntien kanssa läpi hankkeen tulosten hyödyntämiseen ja materiaalien levittämiseen liittyviä jatkotoimenpiteitä kunnissa ja niiden eri sektoreilla.